ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 3

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

1 **Բնութագրումով որոշել մեթոդը.**

Քանակական մեթոդներից է: Այն առավել լայն կիրառում ունի հատկապես հասարակական աշխարհագրության մեջ: Նրա հիմնական նպատակը քանակական ելակետային տվյալների հավաքումը, մշակումը և վերլուծությունն է: Ո՞ր մեթոդն է:

1) քարտեզագրական
2) օդատիեզերական
3) վիճակագրական
4) համեմատական

2 **Ծառերի բնի տարեկան օղակները ո՞ր կողմում են իրար շատ մոտ.**

1) արևմտյան
2) հյուսիսային
3) արևելյան
4) հարավային

3 **Որքա՞ն է հարավարևելյան կողմի ազիմուտը:**

1) 135°
2) 225°
3) 315°
4) 270°

4 **Արեգակի լույսը երկիր է հասնում.**

1) 10 րոպեում
2) 11 րոպեում
3) 8 րոպեում
4) 9 րոպեում

5 **Եթե քարտեզի թվային մասշտաբը 1 : 250 000 000 է, ապա դրա անվանական մասշտաբը կլինի.**

1) 1 սմ-ում՝ 250 կմ
2) 1 սմ-ում՝ 2500 կմ
3) 1 սմ-ում՝ 2,5 կմ
4) 1 սմ-ում՝ 25 կմ

6 **Ո՞ր ապարն ունի նստվածքային օրգանական ծագում:**

1) ավազը
2) տորֆը
3) կավը
4) տուֆը

7 **Երկրի մակերևույթի անհարթությունների ամբողջությունը կոչվում է.**

1) պլատֆորմ
2) հորստ
3) սարահարթ
4) ռելիեֆ

8 **Օրվա ընթացքում 8 չափումներից ստացված ցուցանիշը +24˚է: Օդի օրական միջին ջերմաստիճանը կլինի.**

1) +5˚
2) +6˚
3) +3˚
4) +2˚

9 **Որի՞ չափման միավորը բալը չէ:**

1) ամպամածության
2) երկրաշարժի ուժգնության
3) քամու ուժի
4) ջրի աղիության

10 **Գետի հունի այն քարքարոտ, ժայռոտ տեղամասը, որն արգելք, խոչընդոտ է գետի հոսքի համար, խանգարում է նավարկությանը, կոչվում է.**

1) կանիոն
2) հեղեղատ
3) ակունք
4) սահանք

11 **Երկրակեղևի իջած տեղամասերում՝ գրաբեններում առաջացած լճերը կոչվում են.**

1) սառցադաշտային
2) տեկտոնական
3) արգելափակման
4) մնացորդային

12 **Բնական համալիրներից ո՞րն է աչքի ընկնում հողի առավել բարձր բերրիությամբ.**

1) անապատը
2) տափաստանը
3) տայգան
4) տունդրան

13 **Ո՞ր բնական զոնային բնորոշ բուսատեսակներ են ուղտափուշը, օշինդրը, աղաբույսը։**

1) անապատների և կիսաանապատների
2) սավաննաների և նոսրանտառների
3) մերձարևադարձային մշտականաչ, կոշտատերև անտառների և թփուտների
4) հասարակածային խոնավ մշտադալար անտառների

14 **Այն օդային զանգվածները, որոնք ձևավորվում են 20˚- 40˚ աշխարհագրական լայնություններում և բնորոշվում են բարձր ջերմությամբ, չորությամբ և փոքր թափանցիկությամբ (մեծ փոշոտվածությամբ), կոչվում են.**

1) հասարակածային օդային զանգվածներ
2) արկտիկական (անտարկտիկական) օդային զանգվածներ
3) բարեխառն օդային զանգվածներ
4) արևադարձային օդային զանգվածներ

15 **Տրված կլիմայական գոտիներից ո՞րն է Եվրասիայում զբաղեցնում ամենամեծ տարածքը։**

1) արևադարձայինը
2) հասարակածայինը
3) բարեխառնը
4) արկտիկականը

16 **Բնութագրումով որոշել գետը.**
Եվրոպայի խոշոր գետերից է։ Նրա ափին են գտնվում մի քանի երկրների մայրաքաղաքներ։ Ո՞ր գետն է.

1) Հռենոս
2) Լուար
3) Դնեպր
4) Դանուբ

17 **Բնութագրումով որոշել գետը.**
Ամուդարյա ու Սիրդարյա գետերը թափվում են մնացորդային ծագման լճի մեջ։ Այդ գետերի ջրերը ոռոգման նպատակով օգտագործելու պատճառով լիճը ծանծաղել է։ Ո՞րն է այդ լիճը։

1) Կասպից
2) Արալյան
3) Բալխաշ
4) Բայկալ

18 **Ո՞ր լեռնաշղթան է ձգվում հյուսիսից հարավ.**

1) Ուրալյան
2) Էլբուրս
3) Արևելապոնտական
4) Հիմալայներ

19 **Օվկիանոսային ո՞ր հոսանքն է անցնում Աֆրիկայի հյուսիսարևելյան ափերի մոտով.**

1) Կանարյան
2) Բենգելյան
3) Սոմալիական
4) Մոզամբիկի

20 **Ո՞րը նեղուց չէ.**

1) Մոզամբիկի
2) Սուեզի
3) Բաբ-էլ-Մանդեբի
4) Ջիբրալթարի

21 **Տրվածներից որո՞նք են դաշտավայրեր.**

1) Մեծ ավազան և Կոլորադոյի
2) Միսիսիպիի և Մերձատլանտյան
3) Լավրենտյան և Կոլումբիական
4) Կենտրոնական և Մեծ

22 **Ո՞ր աշխարհագրական օբյեկտն է գտնվում Մեքսիկական ծոցի մոտ.**

1) Նյուֆաունդլենդ կղզի
2) Կալիֆոռնիա թերակղզի
3) Բաֆինի երկիր կղզի
4) Յուկատան թերակղզի

23 **Ո՞ր կենդանատեսակը *չի* ապրում Հարավային Ամերիկայում:**

1) պումա
2) լամա
3) բիզոն
4) կոնդոր

24 **Ո՞ր ծովն է ողողում Ավստրալիայի հյուսիսային ափերը։**

1) Կորալյան
2) Ճավայի
3) Արաֆուրյան
4) Թասմանի

25 **Անտարկտիդայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է *սխալ։***

1) Ամենաբարձրադիր մայրցամաքն է։
2) Ամենափոքր մայրցամաքն է։
3) Ամենաուշ հայտնագործված մայրցամաքն է։
4) Ամենահարավային մայրցամաքն է։

26 **Ըստ պետական կառավարման ձևի՝ հանրապետություններ են.**

1) Շվեդիան և Քուվեյթը
2) Մեծ Բրիտանիան և Դանիան
3) Իսրայելը և Թուրքիան
4) Նորվեգիան և Նիդեռլանդները

27 **Ո՞ր աշխարհամասում են բացակայում միապետությունները։**

1) Ամերիկա
2) Աֆրիկա
3) Ասիա
4) Եվրոպա

28 **«Պետություն-պետական կառուցվածք» զույգերից ընտրել ճիշտը.**

1) Ֆրանսիա-դաշնային
2) Հնկաստան-ունիտար
3) Գերմանիա-ունիտար
4) Կանադա-դաշնային

29 **Բնակչության տեղաբաշխման վրա ազդող գործոն *չէ։***

1) բնականը
2) տնտեսականը
3) լեզվականը
4) պատմականը

30 **Այն երևույթը, երբ ամրապնդվում է ազգի լեզվական և մշակութային ընդհանրությունը, և ազգը դառնում է ավելի միասնական և ամրակուռ, կոչվում է.**

1) ուրբանիզացիա
2) ագլոմերացիա
3) ասիմիլյացիա
4) կոնսոլիդացիա

31 **Եվրոպայում ապրող ո՞ր միակ ժողովուրդն է դավանում բուդդայականություն:**

1) իտալացիները
2) կալմիկները
3) ալբանացիները
4) թաթարները

32 **Արդյունաբերության հին ճյուղ է.**

1) գունավոր մետաղաձուլությունը
2) ավտոմոբիլաշինությունը
3) օրգանական սինթեզի քիմիան
4) հրթիռաշինությունը

33 **Գյուղտնտեսական հողահանդակների կառուցվածքի մեջ *չեն* մտնում.**

1) բազմամյա տնկարկները
2) կառուցապատված տարածքները
3) վարելահողերը
4) արոտավայրերը

34 **Առանձին երկրների մասնագիտացումը որոշ ապրանքների արտադրության կամ ծառայությունների մատուցման գծով ու համաշխարհային շուկայում դրանց վաճառքը կամ փոխանակումը կոչվում է.**

1) համախառն ներքին արդյունք
2) աշխատանքի միջազգային բաժանում
3) համախառն ազգային եկամուտ
4) աշխատանքի միջշրջանային բաժանում

35 **Մեծ Բրիտանիայի կլիման.**

1) բարեխառն մուսսոնային է
2) բարեխառն խիստ ցամաքային է
3) բարեխառն ծովային է
4) բարեխառն ցամաքային է

36 **Վրաստանում առավել մեծաթիվ ազգային փոքրամասնություն են.**

1) օսերը
2) հույները
3) հայերը
4) քրդերը

37 **Եգիպտոսի ափերը ողողող ծովերն են.**

1) Ադրիատիկը և Բարենցի
2) Մեռյալը և Կարմիրը
3) Կարիբյանը և Միջերկրականը
4) Միջերկրականը և Կարմիրը

38 **Ընտրել «պետություն-մայրաքաղաք» համապատասխանությունների ճիշտ շարքը:**

1. Արգենտինա	ա. Սանտյագո
2. Չիլի	բ. Բուենոս Այրես
3. Վենեսուելա	գ. Լիմա
4. Պերու	դ. Կարակաս

1) 1-բ, 2-ա, 3-գ, 4- դ
2) 1-դ, 2-գ, 3-բ, 4-ա
3) 1-բ, 2-ա, 3-դ, 4-գ
4) 1-գ, 2-դ, 3-բ, 4-ա

39 **Ավստրալիային պատկանող կղզի է.**

1) Սամոան
2) Ֆիջին
3) Կալիմանտանը
4) Թասմանիան

40 **ԱՄՆ-ի ո՞ր ընկերությունն է արտադրում ինքնաթիռներ:**

1) «Այ Բի Էմ»-ը
2) «Բոինգ»-ը
3) «Մայքրոսոֆթ»-ը
4) «Կրայսլեր»-ը

քարտեզ 1

41 Քարտեզ 1-ում ո՞ր տառով է նշված Իտալիան:

1) Դ
2) Զ
3) Ա
4) Գ

42 Քարտեզ 1-ում ո՞ր տառով է նշված Իսլանդիայի մայրաքաղաքը:

1) Է
2) Ը
3) Բ
4) Ե

43 **Հայկական լեռնաշխարհի վերաբերյալ ո՞ր պնդումն է *սխալ:***

1) Ոսկու պաշարներ հայտնաբերվել են Սոթքում և Մեղրաձորում:
2) Պղնձահրաքարի խոշոր պաշարներ կան Ալավերդիում և Կապանում:
3) Շատ կան հանքային բուժիչ աղբյուրներ:
4) Ընդերքը հարուստ է վառելիքային օգտակար հանածոներով:

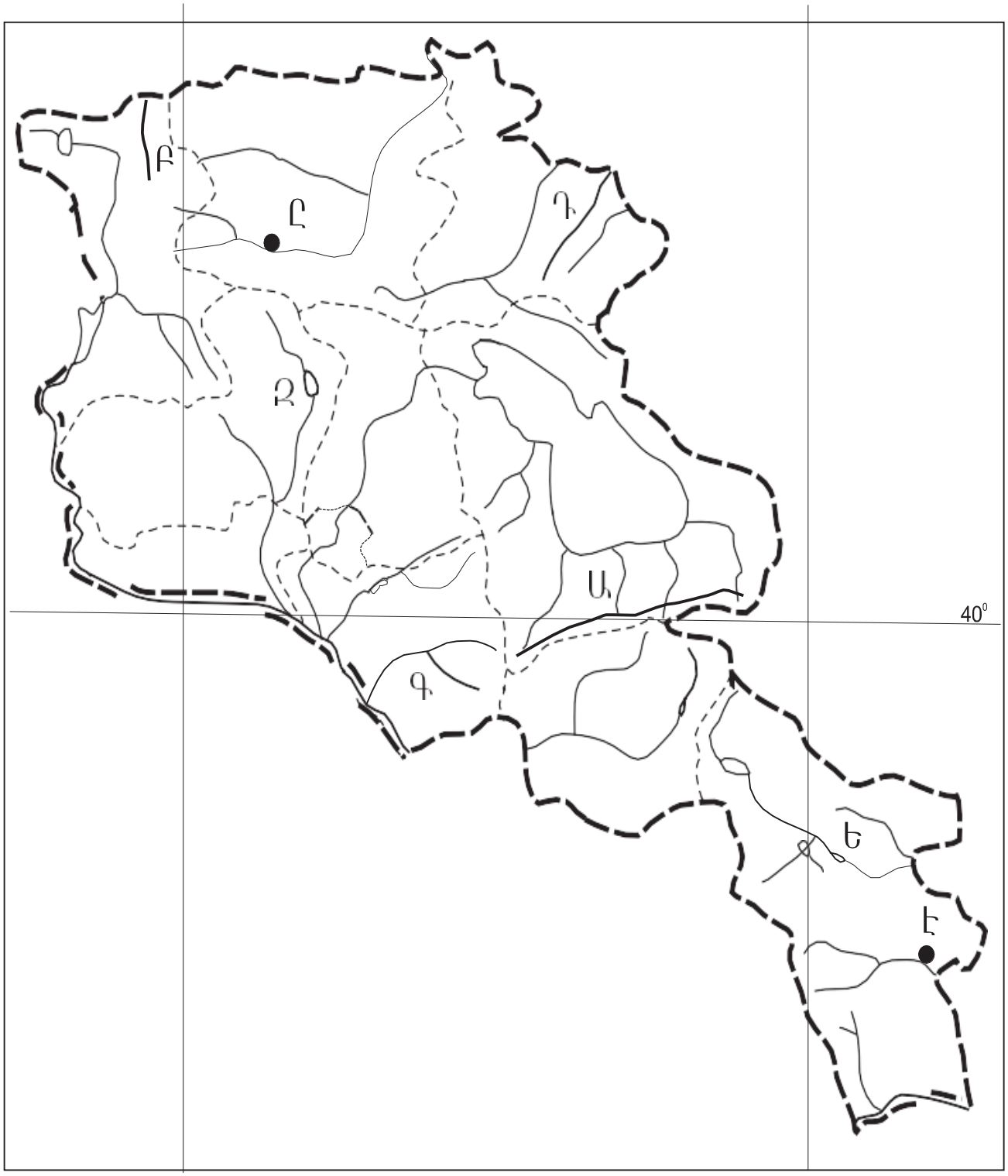

քարտեզ 2

44 **Քարտեզ 2–ում Վարդենիսի լեռնաշղթան ո՞ր տառով է նշված.**

1) Դ
2) Ը
3) Ա
4) Բ

45 **Քարտեզ 2–ում Ապարանի ջրամբարը ո՞ր տառով է նշված.**

1) Զ
2) Ե
3) Է
4) Գ

46 **Ո՞ր լեռներն են ծալքաբեկորավոր։**

1) Ծաղկանց
2) Ջավախքի
3) Բյուրակնի
4) Արցախի

47 **ՀՀ ո՞ր հարթավայրն է ավելի բարձրադիր.**

1) Շիրակի դաշտը
2) Արարատյան դաշտը
3) Աշոցքի սարահարթը
4) Ապարանի սարահարթը

48 **Առողջարանային գործառույթ կատարող քաղաքներ են.**

1) Արարատը և Եղեգնաձորը
2) Ապարանը և Ալավերդին
3) Կապանը և Քաջարանը
4) Ջերմուկը և Ծաղկաձորը

49 **ՀՀ բնակչության բնական աճի վրա ի՞նչը բացասական ազդեցություն *չի* թողել։**

1) տղամարդկանց արտագաղթը
2) թոշակային տարիքի բարձրացումը
3) գործազրկության աճը
4) ամուսնությունների թվի կրճատումը

50 **Վարարակն կոչվող հին բնակավայրը ներկայումս կոչվում է.**

1) Ստեփանակերտ
2) Հաղրութ
3) Մարտակերտ
4) Ասկերան

51 **«Երկիր—հանքային ռեսուրսի հարուստ պաշարներ» զույգերից ընտրել *սխալը*.**

1) Իրան — բնական գազ
2) Բրազիլիա — երկաթաքար
3) Չիլի — պղինձ
4) Թուրքիա — նավթ

52 **Գետի վրա ջրամբարի կառուցման հետևանքով.**

1) փոխվում է գետի բնական ռեժիմը
2) գետի վերին հոսանքում հողատարածքները ճահճանում են
3) աղտոտվում է մթնոլորտը
4) գետի ջրերը դառնում են աղի

53 **Ո՞ր տարածաշրջանում է աղքատության մակարդակը համեմատաբար բարձր։**

1) Արևելյան Ասիա
2) Կենտրոնական Աֆրիկա
3) Արևմտյան Եվրոպա
4) Հյուսիսային Ամերիկա

54 **Հողերի էրոզիայի պատճառ կարող է լինել.**

1) անտառաբարելավումը
2) քարամաքրումը
3) արոտավայրերի գերարածեցումը
4) աղակալած հողերի լվացումը

55 **Ո՞ր տարածքն է վաճառվել։**

1) Էլզաս
2) Ալյասկա
3) Տրիեստ
4) Լոթարինգիա

56 **Գրել այն հրաբուխների համարները, որոնք Աֆրիկայում են.**

1) Էրեբուս
2) Դեմավենդ
3) Հեկլա
4) Ռուիս
5) Կրակատաու
6) Կամերուն
7) Կիլիմանջարո
8) Օրիսաբա

57 **Գրել այն թերակղզիների համարները, որոնք Ասիայում են.**

1) Թայմիր
2) Բալկանյան
3) Փոքր Ասիա
4) Յուտլանդիա
5) Հինդուստան
6) Կոլա
7) Կամչատկա
8) Ղրիմի

58 **Գրել այն լճերի համարները, որոնք Ամերիկա աշխարհամասում են.**

1) Բալխաշ
2) Մեծ աղի
3) Տիտիկակա
4) Վեներն
5) Վերին
6) Տանգանիկա
7) Էյր
8) Էրի

59 **Գրել այն գետերի համարները, որոնք *չեն* հոսում ՌԴ տարածքով.**

1) Լենա
2) Կամա
3) Վիսլա
4) Ռոն
5) Ենիսեյ
6) Անգարա
7) Ամուր
8) Պեչորա

60 **Գրել այն մշակաբույսերի համարները, որոնք հացահատիկային են.**

1) բրինձ
2) թեյ
3) սոյա
4) վարսակ
5) գարի
6) շաքարեղեգ
7) սուրճ
8) ցորեն

61 **Գրել Ախուրյանից սկիզբ առնող ջրանցքների համարները.**

1) Արտաշատի
2) Ստորին Հրազդանի
3) Արզնի-Շամիրամի
4) Արմավիրի
5) Թալինի
6) Կոտայքի
7) Արաքսի
8) Շիրակի

62 **Հարավարևմտյան Ասիայի տրված պետությունները դասավորել ըստ հյուսիսից հարավ հաջորդականության:**

1) Սիրիա
2) Եմեն
3) Քաթար
4) Իրաք

63 **Արաքսի ձախակողմյան վտակների համարները դասավորել դրանց երկարությունների աճման կարգով.**

1) Քասաղ 2) Հրազդան 3) Ախուրյան

64 Որոշել միևնույն միջօրեականի վրա գտնվող երկու կետերի միջև հեռավորությունը (կմ-վ), եթե դրանցից մեկը հս. լ. 12˚-ի վրա է, մյուսը՝ հվ. լ. 30˚-ի:

65 Երկրի բնակչության թիվը 9 մլն. մարդ է, բնակչության միջին խտությունը՝ 150 մարդ/կմ^2: Որքա՞ն է երկրի տարածքի մակերեսը:

(66-67) Երկրի բնակչության թիվը 1 մլն է: Մեկ տարվա ընթացքում ծնվածների թիվը 25000 մարդ է, իսկ մահացածների թիվը՝ 10 000 մարդ:

66 *Որոշել բնակչության բացարձակ բնական աճը:*

67 *Որոշել բնակչության բնական աճի գործակիցը(‰):*

68 **Լեռը օվկիանոսի ափին է (0 մ բարձրության վրա)՝ 45° աշխարհագրական լայնությունում, 0° ջերմաստիճանի պայմաններում: Մթնոլորտային ճնշումը լեռան գագաթին 300 մմ է: Որոշել լեռան բացարձակ բարձրությունը (հաշվարկը կատարել 100 մմ-ով):**

69 **Աշխարհի բնակչության ռասայական կազմի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.**

1) Ժամանակակից խառը ռասաների ներկայացուցիչները լայն տարածում ունեն Լատինական Ամերիկայում:
2) Նեգրոիդ մեծ ռասայի տարածման հիմնական շրջանը Հարավային Ասիան է:
3) Ռասաների բնութագրիչ հատկանիշներն են լեզուն, մշակույթը և կրոնը:
4) Ռասայական հատկանիշների ձևավորման վրա ավելի շատ ազդեցություն են թողել սոցիալ-տնտեսական և քաղաքական, քան բնական գործոնները:
5) Մոնղոլոիդ ռասային բնորոշ են դեղնավուն մաշկը, սև և ուղիղ մազերը, աչքերի նեղ բացվածքը
6) Բնակչության ռասայական և ազգային կազմերի սահմանները մշտապես համընկնում են:

70 **ՀՀ Արարատի մարզի վերաբերյալ տրված պնդումներից որո՞նք են ճիշտ, որո՞նք՝ սխալ.**

1) Տնտեսության առաջատար ճյուղն արդյունաբերությունն է։
2) Գյուղատնտեսության առաջատար ճյուղը անասնապահությունն է։
3) Բարձրադիր շրջաններում գերիշխում են կիսաանապատային լանդշաֆտները։
4) Տարածքը կազմված է երկու հստակ արտահայտված մասերից՝ լեռնային և հարթավայրային։
5) Բնապահպանական հիմնախնդիրներից է ցեմենտի արտադրության ժամանակ փոշու և այլ թափոնների առկայությունը։
6) Հաղորդակցության գլխավոր ուղիներն ունեն տարանցիկ նշանակություն։